

De nye genteknikker er GMO, og hører til under GMO-lovgivningen / Udsætningsdirektivet 2001/18/EC

Foretræde MOF-udvalget 17. maj 2023
Klaus Loehr-Petersen, Foreningen for Biodynamisk Jordbrug
June Rebekka Bresson, NOAH

Brev til Miljøministeren om spredning / biodiversitet

Vi er 9 danske organisationer, der den 26. januar 2023 skrev til miljøministeren om de nye genteknikkers mulige indvirkning på biodiversiteten, samt om regulering af de nye genteknikker til anvendelse i det åbne system (Udsætningsdirektivet). Miljøanliggender ligger under Miljøministeriets ressortområde.

- Brevet ligger her:

<https://noah.dk/nyheder/ni-organisationer-beder-miljoeminister-om-forhindre-deregulering-af-nye-gmoer-i-eu>

Svar fra Miljøministeren den 28. februar 2023: “Regeringen har besluttet, at lovgivningen om udsættelse af GMO’er (direktiv 2011/18/EC) ligger i Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, og jeg er sikker på, at Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri er i stand til at varetage opgaven tilfredsstillende i forhold til alle relevante hensyn”.

→ Betyder dette, at der ikke vil blive taget hensyn til de nye genteknikkers mulige indvirkning på biodiversitet og natur?

Udsætningsdirektivet handler om det åbne system

“Åbne system” vil vi drøfte i dag:

Udsætningsdirektivet 2001/18/EC

<https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2001/18/oj>

Direktivet forhindrer ikke at dyrke GMO-landbrug, og heller ikke at teste eller lave forsøg med planter og dyr. Men sikrer fx. risikovurdering, registrering, sporbarhed og mærkning.

“Lukket” anvendelse af GMO - til fx medicinudvikling handler vores henvendelse sig ikke om:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32009L0041>

Det er allerede tilladt at anvende GMO i lukkede systemer, hvilket giver mulighed for at lave medicin mv.

European Court of Justice, EU-Domstolen

European Court of Justice fastsatte den 7. februar 2023 (igen), at de nye genteknologier er GMO på linje med de gamle GMO'er:

<https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2023-02/cp230022en.pdf>

Første gang de besluttede dette var den 25. juli 2018:

<https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2018-07/cp180111en.pdf>

Hvad omfatter de nye genteknikker?

De nye GMO-metoder / New Genomic Techniques / NGT'er omfatter fx CRISPR, Talen, ODM, herunder SDN1, SDN2 og SDN3.

Se fx <https://fachstelle-gentechnik-umwelt.de/en/videos-en> og

https://www.testbiotech.org/sites/default/files/TBT_Broschu%CC%88re_19_Digital_Engl_02.pdf

De nye GMO-metoder er ikke det samme som konventionel forædling eller naturen:

<https://docs.google.com/document/d/1bTWTWZwwDHfReRaiA4Kt25Jfrgab4iNyAILAsEGTPR4/edit> og

https://www.testbiotech.org/sites/default/files/Table_comparison%20CRISPR%20%26%20mutagenesis_2.pdf

Miljørisikovurdering er vigtig, og det bør være et minimumskrav ikke at fjerne dette:

https://www.bfn.de/sites/default/files/2021-10/Viewpoint-plant-genetic-engineering_1.pdf

Andre vigtige aspekter

- Forsigtighed, mærkning og valgmulighed.
- Trussel mod det økologiske landbrug.

Holdning

Vores appel til MOF-udvalget er, at Danmark fastholder reglerne for GMO i jordbrug og natur, og at vi bakker op om de lande i EU, der ønsker, at alle former for GMO jvf. EU's definition, kun kan anvendes i landbrug, skovbrug m.m. og i naturen, når reglerne i EU's nuværende Udsætningsdirektiv 2001/18/EC er opfyldt.

Det vil sikre forsigtighed, åbenhed, gennemskuelighed, sporbarhed og mærkning og dermed en tryk mulighed for at vælge GMO-afgrøder og fødevarer til eller fra på et oplyst og sikkert grundlag.

Det vil give myndighederne bedre kendskab til, og kontrol med, hvilke genmodificerede organismer, der sættes ud i det fri, og en større mulighed for at følge evt. uønskede effekter på biodiversiteten, miljøet og befolkningens sundhed.

Der er et system til at håndtere GMO i landbrug og natur allerede.

Det er udsætningsdirektivet 2001/18/EF

Lad os bevare det!

Kontakt:

info@biodynamisk.dk

june@noah.dk

Yderligere referencer

- Anbefalinger til vurdering af potentielle miljøvirkninger af genomredigering i planter i EU:
<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/37176822/>
- Med store kræfter følger stort ansvar: hvorfor "sikkert nok" ikke er godt nok i debatten om de nye genteknikker: <https://link.springer.com/article/10.1007/s10460-022-10367-6>
- Er null-segreganter nye kombinationer af arveligt materiale, og bør de reguleres?:
<https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fgeed.2022.1064103/full>
- Økologisk landbrug og genredigering: Er sameksistens mulig?:
<https://www.euractiv.com/section/agriculture-food/news/organic-farming-and-gene-editing-is-coexistence-possible/>